

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В СИСТЕМІ АДМІНІСТРАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Сулим Вікторія Василівна,

к.е.н., доцент,

Сумський державний університет, м. Суми

Богдан Едуард Іванович

студент гр. М-31

Сумський державний університет, м. Суми

У ХХІ столітті цифровізація стала одним із ключових чинників трансформації суспільства, економіки та публічного управління. В умовах глобальних викликів — пандемій, воєн, економічної турбулентності — ефективність діяльності органів державної влади дедалі більше залежить від здатності адаптувати управлінські процеси до вимог цифрового середовища. Саме тому цифрова трансформація виступає не просто технологічною модернізацією, а стратегічним напрямом розвитку адміністративного менеджменту.

Система адміністративного менеджменту — це ядро організаційної діяльності публічних інституцій, яке забезпечує реалізацію функцій управління, прийняття рішень, стратегічного планування та забезпечення громадських послуг. Її цифрова модернізація передбачає не лише автоматизацію окремих функцій, але й глибоку структурну перебудову управлінської логіки, орієнтовану на прозорість, гнучкість, інноваційність та підзвітність.

На Рисунку 1 зображено вибірку динаміки кількості наукових документів, опублікованих за темою цифрової трансформації в адміністративному менеджменті, у період з 1959 до 2024 року. Дані засновані на базі наукових публікацій БД Scopus® [1].

Як видно з графіка, протягом майже шести десятиліть (з 1959 до приблизно 2015 року) кількість публікацій залишалась стабільно низькою — на рівні 0–5 документів на рік. Це свідчить про відсутність активного наукового інтересу до теми цифрової трансформації у сфері публічного управління в зазначений період.

Проте після 2015 року спостерігається різке зростання кількості наукових публікацій. Особливо стрімкий приріст починається з 2019 року, досягаючи піку у 2024 році, коли кількість опублікованих документів перевищує 130. Ця динаміка чітко вказує на те, що цифрова трансформація стала однією з ключових тем у науковому дискурсі з адміністративного менеджменту, що, ймовірно, пов'язано з активним впровадженням інструментів e-government у багатьох країнах.

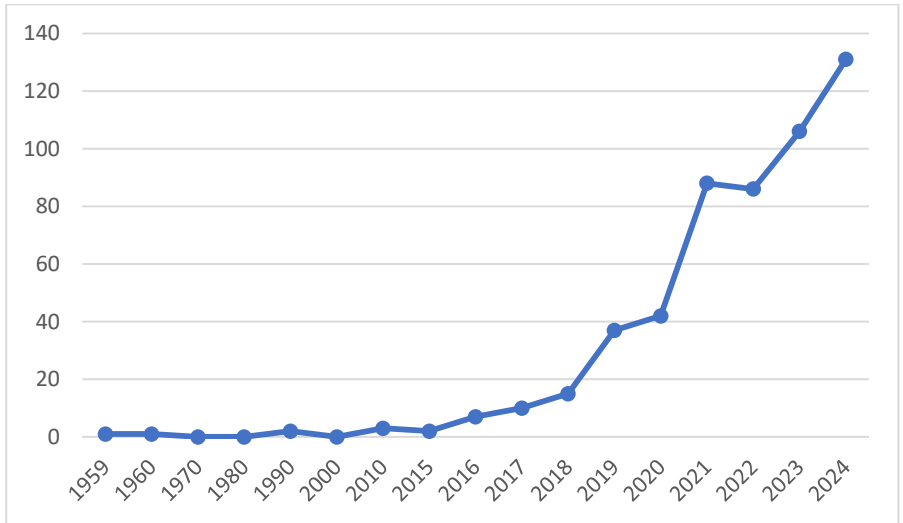

Рисунок 1 – Вибірка динаміки наукових досліджень за запитом TITLE-ABS-KEY (digitalization AND administration AND management), 1959–2024 pp.

Джерело: сформовано авторами на основі даних БД Scopus® [1].

Цифрова трансформація у сфері адміністративного менеджменту — це системне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у всі управлінські процеси, що передбачає не лише автоматизацію функцій, а й зміну управлінської парадигми, формування нових моделей комунікації між державою, громадянами та бізнесом. Цифрова трансформація передбачає використання технологій для радикального покращення результатів діяльності організацій, включаючи державні інституції [2].

Концептуальна мережа цифрової трансформації адміністративного менеджменту представлена на рис. 2, створеному у VOSviewer (версія 1.6.20) на основі даних Scopus®. Кластеризація виконана за ключовими предметними областями: діджиталізація, адміністрування та управління.

На кластерній мапі відображено результати аналізу термінів, пов'язаних із цифровізацією (digitalization). Центральне місце займає термін "digitalization", що свідчить про його ключову роль у досліджуваній тематиці. Поруч розміщені пов'язані поняття — "digitalisation", "transformation", "e-government", "smart cities", які формують ядро тематичного поля. Виділено кілька кластерів: зелений — техніко-промисловий аспект ("industry 4.0", "internet of things"), синій — державне управління ("e-government", "digital administration"), жовтий — аналітика й безпека ("analytics", "monitoring"),

Джерело: побудовано авторами на основі VOSviewer (версія 1.6.20)

Основною особливістю цифрової трансформації є перехід від жорсткої ієрархії до гнучких, горизонтальних структур, що передбачають швидке прийняття рішень на основі даних. В управлінській практиці активно впроваджуються інструменти Agile, Lean [3], а також підходи, орієнтовані на аналітику та автоматизацію рутинних операцій. Це сприяє підвищенню ефективності, оперативності, прозорості та зниженню витрат.

Серед ключових переваг цифровізації — зростання ефективності управлінських процесів, покращення внутрішньої комунікації, зменшення корупційних ризиків та ширше залучення громадян до управлінських процесів через цифрові сервіси. Водночас цифрова трансформація супроводжується низкою викликів, зокрема: низьким рівнем цифрової грамотності, спротивом змінам, проблемами кібербезпеки та складністю інтеграції нових рішень зі старими системами.

Попри це, приклади успішної цифровізації, зокрема в Естонії через платформу mRiik або в Україні через платформу "Дія", свідчать про реальні можливості трансформації адміністративного менеджменту навіть в умовах обмежених ресурсів. Головною умовою є наявність стратегічного бачення, цифрового лідерства та готовності до змін.

У підсумку, цифрова трансформація адміністративного менеджменту — це не лише технологічна модернізація, а й зміна управлінської парадигми, що відкриває нові горизонти ефективності, відкритості й інноваційності управлінських систем.

Список використаних джерел:

1. БД Scopus®. digitalization AND administration AND management URL: <https://surli.cc/jybbif>
2. Digital Transformation: A Road-Map for Billion-Dollar Organizations [Електронний ресурс] / G. Westerman, C. Calm  jane, D. Bonnet, P. Ferraris, A. McAfee. – MIT Center for Digital Business and Capgemini Consulting, 2011. – Режим доступу: <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3353359>
3. Методології Agile та Lean: Повний посібник. *Worksection*. URL: <https://worksection.com/ua/blog/agile-vs-lean.html>.